

ROZCHÁZÍTE SE?

*Zavádění Cochemského přístupu
do praxe*

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

ROZCHÁZÍTE SE?

Zavádění Cochemského přístupu
do praxe

Autoři

Oldřich Matoušek, PhDr. Doc.
PhDr. Sylva Hönigová

Spolupracovníci

Mgr. Eva Kadlčáková
Bc. Klára Šafaříková
Mgr. Andrea Veselá Vondrášková
a kolektiv spolupracovníků

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Publikace vznikla v rámci projektu **Mezioborová spolupráce při zavádění Cochemské praxe v regionu Písek a Milevsko** (reg.č. projektu CZ.03.2.63/0.0/0.0/17_071/0007626), který byl financován z Operačního programu Zaměstnanost.

Milí rodiče,

asi jste vyčerpali všechny možnosti, abyste mohli žít spolu a společně vychovávat své děti. Dospěli jste k rozhodnutí, že se rozejdete a potřebujete se domluvit, co dál. Kdo kde zůstane bydlet, jak si podělíte společný majetek a hlavně! - jak budete pečovat o děti.

Tato útlá publikace popisuje situaci lidí, kteří na tom byli podobně. Hledali nejlepší řešení pro sebe i pro děti, a nebylo to snadné. Každý měl jinou představu, jeden se chtěl rozvádět víc a druhý méně, oba měli strach, že přijdou o děti. Třeba Vám šest příběhů jiných párů bude užitečnou inspirací a získáte i praktické informace o tom, jak vypadá rozchod rodičů a péče o děti v praxi.

Právě situace dětí mezi znesvářenými rodiči přivedla k úzké spolupráci opatrovnické soudce Okresního soudu v Písku, sociální pracovnice z oddělení sociálně právní ochrany dětí měst Písek a Milevsko a poradenské pracovníky sociálně psychologického centra Arkáda.

Tento koordinovaný přístup se nazývá Cochemská praxe. V rámci něho si jednotlivé profese domluvily postupy, které vedou rodiče k dohodě, a nikoli ke konfliktu. Zásadně jednají s oběma rodiči zároveň a pomáhají jim nalézt dobré řešení zohledňující zájem dětí a možnosti rodičů.

Skvělé je, že přibývá rodičů, kteří dokázali shodu nalézt. Přeji Vám, abyste mezi ně patřili i Vy.

Mgr. Šárka Uhlíková
statutární zástupce Prostor, z. s.

PŘÍBĚHY

a odborný komentář

**ALENA
& ADAM**
str. 5

**DENISA
& DAN**
str. 16

**HELENA
& HYNEK**
str. 24

**BLANKA
& BEDŘICH**
str. 11

**ERIKA
& EMIL**
str. 20

**INKA
& IVAN**
str. 28

ALENA & ADAM

Alena (30) a Adam (33) se poznali mladí. Na vesnické pouťové zábavě, kam Alena přijela za kamarádkou ze střední. Adam se jí líbil. Byl urostlý, milý, zatancovali si spolu a pak ji pozval na panáka. O něco později na rande.

Spadli do toho v mžiku. Ona toužila po vztahu s hodným klukem. On po atraktivní holce z města, která navíc, jak se zdálo, neměla nic proti životu na vsi, na chalupě. Představa to pro ni byla romantická, těšila se na dvě děti, hlídací babičku za rohem a partu sympatických hasičů v hospodě.

A tak se to stalo. Ti dva se vzali tak rychle, že se ani kamarádka nestačila divit. Brzy po svatbě se narodila Anežka. Ještě krátce na to přiměla Alena svého muže, aby se s dcerkou zajeli do města vyfotit, a vznikla šťastná momentka jejich mladé rodiny.

Postupem času se Alena a Adam začali odcizovat. Takovým tempem, že ani nevěděli jak. Znáte to, ženská na mateřské, pořád jen doma, procházky s kočářem leda tak za humna. Kamarádka, za kterou sem kdysi z města přijela, se odstěhovala opačným směrem. A Alena zůstala sama. Mezi místní nezapadla.

Adam, její jediný přítel tady, je věčně v práci. Když má trochu volna, maká na baráku, to se nemůžeš holka divit, že si pak zajde s hasičema „na schůzi“, domlouvala Aleně tchýně. Jenže formulka „takhle to holt chodí“ na Alenu nefungovala. A dodatek „dyť ti nic neschází“ už vůbec ne. Scházelo jí všecko, co si od manželství kdysi slibovala: společné chvíle, sdílení radosti z rostoucí dcery, zážitky, výlety, večerní povídání, něžnosti, doteky...

Na ty tedy občas došlo. Ale vlastně byly z její strany čím dál tím chladněji přijímané. Jak s ním má spát, když se zlobí, že s ní Adam není, že se jí nevěnuje, že s ní skoro nemluví? Jednoho dne si uvědomila, že už ho nemiluje...

Adam si celkem ničeho nevšiml. Jeho život běžel v zaběhnutých kolejkách. To je jasné, že ženské ztrácejí zájem o sex, když mají děti, říkal si. Je tedy divné, že se Alena nechce bavit o druhém dítěti, ale má čas. On dostaví ten barák a zas to bude dobrý...

Holčička nastoupila do školky, Alena do práce. Najednou ožila. Mezi jinými lidmi se cítila líp než doma. Odcizení mezi manželi se prohloubilo. Dál se sice scházeli každý večer u jednoho stolu, v jedné koupelně a v jedné posteli, mohli se na sebe spolehnout, nehádali se, respektovali se navzájem. Jen si už, proklatě, neměli vůbec co říct!

„Nechtěla bys k nám nastoupit?“ ozvala se jednou z města kamarádka, „hledáme účetní“. Blbost, reagovala zprvu Alena, jak by to dělala, jak by to stíhala, jak by dojížděla? Anežka půjde do první třídy, Alena na ni bude potřebovat víc času, to by nešlo... I když...

Aleně se začal rodit v hlavě plán: vlastně to všechno do sebe báječně zapadá! Vezme tu práci. Pronajme si malý byt. Anežku přihlásí do školy už ve městě. Začne nový život. Je mladá, má ještě právo na štěstí! Nezkejsne tu přece sama na zahrádce jako nějaká důchodkyně!

Události nabraly spád. Jednoho dne zazvonil Adamovi v práci mobil: „Pojed' domu! Pakuje se ti mladá!“ Mohl se zcvoknout! Před barákem stála dodávka a řidič do ní, za asistence Aleny a její kamarádky, strkal jejich společný věci! Kolem pobíhala jeho matka a ječela, pes štěkal. Anežka stála vyjeveně opodál u bedny svých hraček. Adam se zmohl jen na uklidnění mámy a psa. Víc dělat nemohl. Odjely...

„Co Alík, mami?!“, zeptala se Anežka ze sedadla mezi matkou a její kamarádkou. „Pořídíme si ve městě novýho“, hlesla Alena. Chtělo se jí brečet.

Adam byl v šoku, myslel si, že žijí úplně normální život. Ani ve snu by ho nenapadlo, že se v hlavě jeho ženy rodí plán na rozchod. Připadal si zrazený a podvedený. Jako blbec se dře na stavbě rodinného domu a Alena se ani nenamáhá mu oznámit, že s ním už nepočítá. Při pomýšlení na Anežku cítí obrovskou lítost, je přece stejný jako Aleny.

Alena má ve městě také rozporuplné pocity. Nový začátek je fajn.

Ale všechno je jinak. Člověk je na to najednou opravdu sám, vnímala Alena. A navíc s Adamem cloumá vztek a dává jí to pocítit. „To není jen tak, holčičko, se rozvést!“ hřímal na ni do telefonu, když mu doručili návrh na rozvod manželství, „to si nemysli!“ A ona si to nemyslela. Bylo jí jasné, že za současné situace jí to Adam v ničem neulehčí.

Navíc kamarádka jeho slova potvrdila: „To fakt už není tak jednoduchý jako dřív, to musíš na sociálku a oni budou chtít, abyste tam chodili oba.“ To Alenu vyděsilo. Nedovedla si představit, že se s Adamem bude o něčem dohadovat. A ještě před cizími lidmi. Ale na setkání opravdu došlo. Alena v kanceláři pracovnice OSPODu zarytě mlčela. Adam soptil! Cítil se podvedený, Alena jednala za jeho zády! Manželství nikdy moc neřešil, myslel si, že to nějak funguje, a to mu stačilo. Teď ale dostal ránu doprostřed čela. Začal se bát, jak se uvidí s Anežkou. Našel si advokáta a hledal si informace na internetu.

Na sociálce s Alenou a Adamem mluvila zkušená pracovnice. Trpělivě vysvětlovala oběma rodičům, jaké mají možnosti a zdůrazňovala význam dohody a potřeby komunikace. Alena se cítila zahanbená, vnímala, že její tajený odchod s dcerou nebyl krok ke klidnému rozchodu dohodou. Moc toho neřekla. Adam naopak měl pocit zadostiučinění, přitakával sociální pracovníci a ujišťoval se, že má stejná práva jako matka. V závěru schůzky se pracovnice s rodiči domluvila na tom, že zatím jen získali informace a potřebují trochu času, aby o nich mohli přemýšlet.

Na další schůzce byla Alena sebejistější, dokázala říct, že chce dceru do péče. Argumentovala tím, že ona je s dcerou téměř pořád, Adam ani neví, jak se jmenuje Anežky doktorka, ani neumí dcerku uspat, nikde s ní sám nebyl. Adam připustil, že péči o dceru se věnovala hlavně Alena, ale on se přece dokáže postarat, rodiče mu pomohou, neumí si představit, že si pro Anežku přijede jen jednou za čtrnáct dní! Chce proto střídavou péči.

„Najednou se chceš starat?“, vztekala se v duchu Alena. Adam se

mezitím snažil sociální pracovníci přesvědčit, jak by skloubil zaměstnání s celotýdenní péčí o dítě. Ještě se bude muset domluvit v práci. Alena s Adamem spolu dokázali slušně mluvit. Pochopili, že jeden bez druhého se nehnou z místa, proto poměrně pokorně akceptovali návrh sociální pracovnice, aby spolu došli do Arkády a tam zkusili uzavřít dohodu.

Adam s Alenou přišli na první schůzku do Arkády značně nervózní. Ani jeden z nich nebyl zvyklý se v takovém prostředí pohybovat. Poradenské pracoviště pro ně bylo ještě míň srozumitelné než jednání na sociálce. Zaskočilo je, když se proti nim objevili hned dva pracovníci. Adam trochu uklidnilo, že jeden ze dvojice byl muž. Sliboval si od něho větší porozumění. Pracovníci Arkády, řekli Aleně a Adamovi, že jsou tady všichni kvůli Anežce. Mluvili o tom, že dítě potřebuje láskou a výchovu obou rodičů. Alena si doposud myslela, že je pro Anežku daleko důležitější než táta. Je to přece ona, která ji zná nejlíp. Téměř všechen čas trávily spolu, mají spolu nejvíc napečeno.

Přesto byla schopná slyšet, že i táta je pro výchovu dcery velmi důležitý. Alena přece ví, že Anežka má tátu ráda, Anežka se na něj často ptá a těší se, že půjde s tatškou do svého původního domova. Má tam přece i babičku s dědou a Alíka. Těší se, že vyrazí na hřiště a potká své kamarády. Pracovníci byli příjemně překvapeni, že rodiče se dokážou v praxi velmi dobře domluvit, jak se táta s Anežkou uvidí.

Navrhli jim, aby jejich komunikaci neblokovaly dohady, jestli budou mít péči střídavou, společnou nebo jakou. Vysvětlili jim výhody vzájemného domlouvání, které stojí na důvěře a obyčejné lidské slušnosti než na tvrdošijném dodržování jízdního řádu nějakého rozsudku. Tento návrh se víc líbil Aleně. Adam měl ale strach, že když nebude mít v ruce rozsudek s jasnými pravidly, že mu Alena nemusí Anežku dát. Přestože chtěl Adam mít své jistoty na papíře, ustoupil, protože musel uznat, že by Anežka ve střídavé péči bez mámy prostě strádala.

Akceptoval, že bude nejlepší vyzkoušet návrh pracovníků, kdy by Anežka víceméně bydlela u Aleny a on si ji pravidelně každý týden

mohl brát alespoň na jedno odpoledne a o víkendu na jedno přespání. Alena také nebyla příliš nadšená tzv. společnou péčí, která je založená na stejných právech obou rodičů a nutí je k nepřetržitému domlouvání. Pracovníci proto vyjádřili pochopení. Rozcházející se lidé si chtějí jít přece z cesty. To si ale nemohou dovolit rodiče malého dítěte. Alena s Adamem odešli z Arkády s tím, že to zkusí. Na další schůzku se už nedostavili. Alena oba telefonicky omluvila s tím, že jim dohoda vyhovuje a půjdou s ní i k soudu, který jejich dohodu potvrdí a rozvede jejich manželství.

The background is a vibrant, abstract watercolor composition. It features a variety of colors including shades of green, yellow, orange, purple, and pink, applied with soft, blended brushstrokes. A prominent feature is a vertical column of light green, scalloped-edged shapes on the left side. A large, solid pink circle is positioned in the lower center of the page, partially overlapping the watercolor washes.

BLANKA & BEDŘICH

Blanka (38) a Bedřich (39) žili se svými dvěma dětmi v panelákovém bytě na předměstí. Jejich synům bylo třináct a osm, když se rodiče začali hádat víc než dřív.

„Se taháš támhle s kdejakou courou a mně tady budeš vyčítat, že je studená večere!“ syčela matka na otce v kuchyni tak silně, že to bohužel bylo slyšet až do pokojíčku. „Co mi to tady vykládáš, s kým bych se asi tahal? A kdy, když jsem furt v práci, nevíš?!“ zaútočil otec a kluci zesílili zvuk na playstationu. „Viděli tě! Hajzle!“ křičela máma. „Ty krávo zasraná, ty si dovoluješ mě šmírovat?!“

Honzík si ani nezapnul boty, sáhnul po bundě a rychle vypadnul. Tady on nebude. To se bude radši toulat po sídlišti! Malý Péťa seděl v dětském pokoji a třásl se. Nikým neřízené postavičky na herní konzoli padaly pod palbou nepřátel.

Zanedlouho třískly dveře podruhé. To odešel táta. Máma brečela v kuchyni, ani nevěděla, že je brácha venku. Péťa za ní zašel: „Mamí?“ „Co je?“ zvedla neochotně hlavu z kuchyňského stolu, „Chceš jíst?“ Péťa zakroutil hlavou. „Tak si jdi hrát, běž ...“ poslala ho pryč matka.

Když zarachotily klíče v zámku, myslela si, že se vrací manžel. Vylítla do předsíně a natrefila na Honzíka. „Kde jsi byl?!“ „Venku.“ „Teď večer? To nevíš, kdy se chodí domu?!“ Honzík hodil bundu pod věšák a zabouchnul za sebou dveře pokojíku.

Táta se vrátil, až když spali. Honzu probudila nějaká rána, pak slyšel, jak táta kleje. Je ožralej, pochopil Honzík. Přetáhnul si peřinu přes hlavu a snažil se na to všechno nemyslet.

Druhý den byl doma podivný klid. Vydrželo to pár dní, kluci už si skoro začínali myslet, že tím jedním večerem se všechno zlé odbylo, ale pak uhodila krize znovu. Kromě křiku se tentokrát z kuchyně ozýval i hluk odstrkovaných židlí, dupot a cosi jako dutý úder těla přibouchnutého na ledničku.

Manželské scény se opakovaly čím dál častěji. Byly stále prudší

a hnusnější. A odcházeli po nich táta i Honza. Máma plakávala s hlavou na jídelním stole a Péťa tam už za ní radši nechodil. Schovával se v pokojíčku a někdy brečel taky. Honza se vracel divnej. Ani se nesvlékl a šel si hned lehnout. Táta se jednou nevrátil vůbec...

Blanka a Bedřich se dostavili na OSPOD velmi neochotně. Chtěli od sebe a netušili, že se jim do toho bude někdo plést. Když je tam soud odeslal na základě žádosti o rozvod, kterou podala Blanka, byli zrovna ve fázi, kdy se na sebe nemohli ani podívat. Nespolupracovali, nedohodli se a po dvou neúspěšných schůzkách je OSPOD nasměroval do Arkády. Sociální pracovnice OSPOD měla co dělat, aby ustála jejich hrubé výpady a nadávky. Zdálo se, že schůzky rodiče využili především proto, aby demonstrovali, že ten druhý je ten nejhorší rodič na světě. Sociální pracovnice viděla jen malou šanci na dohodu, přesto poslala rodiče do Arkády přesně podle zavedené praxe.

Bedřich vkráčel do terapeutické místnosti v Arkádě v bojovné náladě. On už na sociálce byl, neví, co pořád kdo chceme, nebude furt dokola někomu něco vykládat. Vysvětlili jsme mu, že tady nejsme úřad, ale něco jako rodinná poradna.

„Jak si představujete péči o děti?“ ptali jsme se. Bedřich se vyjádřil, že chce děti do střídavé péče. Blanka rezolutně zakroutila hlavou, děti bude mít u sebe ona a nic jiného nepřipadá v úvahu. Jejího muže to zvedlo ze židle: „Prosím tě, dyť je vůbec nezvládáš! Dyť ani nevíš, že ti kluk kouří trávu! To ti musejí volat ze školy! A co ty pak uděláš? Pošleš ho ke mně! Takhle ty si představuješ výhradní péči?! Di se vycpat, prosím tě!“ Blanka zarytě mlčela. Dívala se na druhou stranu. Ptali jsme se, jestli by tedy připustila, aby se otec dál na výchově nějakým způsobem podílel. „Ne.“ řekla pouze. Otec praštil rukama do stolu.

Zajímalo nás, jak několikadenní pobyt syna u něj vypadal. „Normálně. Bylo nám spolu docela dobře. Kluk potřebuje hlavně klid, ne aby ho pořád někdo buzeroval!“ „Ahá, tak já ho buzeruju! To je výborný,“ poznamenala žena, aniž k němu otočila hlavu.

Oslovili jsme ji tedy my. Vysvětlila, že otec se o děti nikdy nezajímal a zajímat nebude. Že je to celé jenom divadýlko. Že děti potřebují výchovu, nemůže je nechat růst jako dříví v lese. „Co to tady vykládáš, ty stará krávo? To ty si těch dětí vůbec nevšímáš!“

Vstoupili jsme do hádky Bedřicha a Blanky a důrazně je požádali o klidnější vystupování bez nadávek. Oba na sebe vzájemně svalovali vinu. Bedřich křičel, že ho Blanka schválně provokuje a Blanka si stěžovala, že je Bedřich sprosták, který si nezaslouží, aby s ním mluvila slušně. Apelovali jsme na oba rodiče, aby každý korigoval svoje chování a méně kritizoval toho druhého. Sdělili jsme rodičům, že je potřeba také respektovat pravidla našeho pracoviště nebo s nimi nebudeme dál spolupracovat.

Pokusili jsme se tedy probrat, jak na situaci reagují synové a co by si oni přáli. Ani v tuto chvíli rodiče nedošli k žádné shodě. Bylo stále zjevnější, že rozvádějící se manželé společnou řeč nenaleznou. Odmítavý postoj muže znásobovala Blančina neochota ustoupit. Bylo zřejmé, že Blanka se cítí ukřivděná, neodpustila Bedřichovi jeho nevěry a má tendenci se mu mstít. I skrze děti. Byla by nejraději, aby se s ním synové vůbec nevidali.

Vrátili jsme se k situaci, kdy naopak poslala staršího syna k otci, když se ukázalo, že experimentuje s marihuanou. „Ať si to taky zkusí, s pubertákem!“ odsekla Blanka a znovu otočila hlavu do rohu. Ptali jsme se, jak se na předání syna domlouvají. Ukázalo se, že Honzík volá otci sám. Tlumočí mu, že máma chce, aby si ho přijel vyzvednout. „A zpátky? Jak se domlouváte, kdy přivezete syna zpátky?“ „No von zase zavolá mámě. Nebo vona jemu.“ „Vy si s manželkou nevoláte?“ „Dyť mi to nebere,“ kývnul Bedřich bradou směrem k ženě. Ta se dál soustředěně dívala na opačnou stranu, komunikace s Bedřichem i s námi jí byla nepříjemná. „Jediná situace, kdy mi zavolá,“ doplnil Bedřich, „je, když chce prachy!“ Na to se Blanka prudce otočila k manželovi: „No a co! Honza potřeboval lyže!“

Pokusili jsme se manželům vysvětlit, že problematická komunikace je v počátku rozvodového řízení běžná, ale že sami vidí, že je zároveň i nebezpečná. Vzájemné napadání propast

mezi nimi prohlubuje. A domlouvání se skrze syna, je způsob, jak mu vložit do rukou nástroj k manipulaci. Nebudou řídit oni jeho, ale on je. A to by zvláště v jejich situaci, kdy Honzík tráví čas s partou, nemuselo dobře dopadnout. „Vaše děti vás potřebují. Oba,“ zdůraznili jsme rodičům. Blanka se rozplakala.

Na další konzultaci jsme se zajímali o to, zda se v komunikaci mezi manželi něco změnilo k lepšímu. „Myslel jsem, že jo. Sama zavolala. Jenže zase jenom kvůli penězům!“ zaútočil Bedřich. „Pěťta měl přinést do školy zálohu na výlet. Nevíš, kde bych na to vzala?!“ bránila se Blanka. „Ale když jsem si chtěl vzít Pěťtu na víkend, to jsi mi s tím šlehla!“ To byla pro Blanku poslední kapka. Bez rozloučení odešla z místnosti. Tímto byla naše spolupráce bohužel ukončena. Oba rodiče si vzali advokáty a sporný rozvod se vleče.

The background is a white page with various watercolor splatters and washes. There are large areas of green and blue, a prominent pink circle, a vertical pink stroke on the left, and several purple and blue spots. The overall style is artistic and abstract.

DENISA & DAN

Denisa (36) kdysi milovala Dana (41) nesmírně. Byl urostlý, chytrý, charismatický, sexy. Imponoval jí vším, co řekl, co udělal, jak se zatvářil, jak se pohyboval! Všechny holky z firmy ho chtěly. A ona, drobná a nenápadná sekretářka, právě ona ho dostala! Bůh ví, čím přitahovala tak žádaného muže, mohl si vybírat. Ale šlo to jak po drátku, tak to neřešila. Prostě si zvolil ji! Její srdce jávalo a holky ostrouhaly.

Dan měl taky jasno. Jemná a citlivá Denisa byla ve svých gestech a činech průhledná, právě tak jako byla průsvitná její pleť. Něžné rysy a hodná, přizpůsobivá povaha. Navíc byla hezčí, než si myslela. A když si ji pěkně oblíknul, byla vyloženě reprezentativní typ. Než Denisa otěhotněla, chodili spolu krátce. Ale všechno se zdálo tak pravdivé, tak přímočaré, že ani na chvíli nezaváhala a šťastná, jak blecha se za manažera Dana provdala.

Přišlo dítě. Do dvou let druhé. Denisa se o ně svědomitě starala, žehlila jeho košile a spala s ním, nejdřív z vášnivé lásky, později z odevzdanosti. Dan jí připomínal, že přibrala, že už na ni není tak pěkný pohled. Říkal, že o sebe málo dbá, ale zároveň ji zakazoval se malovat. Peskoval ji, že košile nebyly vyžehlené úplně správně. Taky jídlo nebylo dost teplé. Každopádně nebylo na stole v tu správnou chvíli. Když se netrefila, trestal ji hodinami mlčení. Měla strach, už když začínala vařit. Plánovala denní režim do puntíku, ale ten puntík si nikdy nesedl tak, jak měl. Jsi nemožná, znělo jí v uších, i když Dan nebyl doma, jsi úplně neschopná. Už tomu začínala věřit.

Jednou ji uhodil, protože jí v ledničce shnila okurka. To byly děti ještě hodně malé, hrály si v pokojíčku a ničeho si nevšimly. Později ale, když se přestal ovládat, uhodil ji klidně i před dětmi.

V mezičasech sekal dobrotu. Omlouval se a vyznával jí lásku. Zároveň ji ale nezbavoval pocitu, že za jeho selhání může ona, že ho vyprovokovala. Přece ví, jaký je, tak proč se víc nesnaží...

Snažila se. Najít zase sama sebe. Poznat pod těmi nánosy ponížení a útlaku ještě tu starou dobrou Denisu. Pomohl jí návrat do práce. Dan jí ho sice rozmlouval, tvrdil, že by měla zůstat

doma, už takhle domácnost nezvládá, a co teprve až se bude vracet ze zaměstnání pozdě odpoledne; ale když bylo chlapečkovi šest a holčičce čtyři, Denisa si domluvila místo jinde a než se stačil vzpamatovat, byla pryč z rodičovské i z firmy. Tak se naučila ho obcházet. Když něco chce, nesmí se ho ptát. Jinak jí to nedovolí. Zabrání tomu, aby to udělala.

S novou prací ožila. Kolegové byli fajn, dávali jí hezkou zpětnou vazbu. Najednou si zase připadala jako člověk. Jako někdo, kdo má svou hodnotu. Stavěla se na nohy víc a víc. Psychicky i materiálně. Cíleně pracovala na tom, aby mohla odejít. Jinak ji to zabije. Anebo ji jednou zabije on...

Nová kamarádka z práce jí pomohla odchod připravit. Ráno vypravila děti do školy a do školky jakoby nic. Přes kostýmek si přehodila plášť, na přední sedadlo hodila kabelku, zamávali tatínkovi a byli fuč. Ten den už děti spaly v novém pokojíčku, asi dvacet kilometrů vzdáleném.

Dan zuřil. Dan prosil. Dan vydíral. Na všechny situace byla dopředu připravená. Měla únikové scénáře. Nezmoohl nic. Navíc v té chvíli Danův otec ovdověl. A protože nebyl zcela zdrav, vzal si ho Dan k sobě. Pozornost se přesunula jinam. Ve firmě sklidil obdiv, stará se o starého tatínka, i když mu jeho proradná manželka utekla za jiným! Denisa v sobě možná našla tolik síly právě díky tomu, že někdo byl na obzoru. Někdo, kdo ji jednou možná bude chránit...

Rozvod nebyl snadný. Dan byl silný hráč. Muž s osobním šarmem, vysokým příjmem a dobrou pověstí. Denisa, ušlápnutá pipka, ho staví před hotovou věc? Ale budiž, ať si jde. O děti se ale chtěl spravedlivě rozdělit. Původně přišel s návrhem, že holčička zůstane s mámou a synek půjde k němu. To neprošlo. Sám musel uznat, že malí sourozenci jsou si blízcí a bylo by pro ně těžké jeden druhého ztratit. Také jsou zvyklí hlavně na matku a oba ji ještě velmi potřebují. Střídavá péče je ale řešení. Alespoň to, oddychla si Denisa, bála se, že ji Dan svými manipulacemi o děti připraví. Zároveň ale nepřestávala myslet na to, co se děje, když s dětmi ona není, když je nechrání. Měla strach, aby Dan

neuplatňoval svoje nátlakové taktiky teď na ně, když nemá po ruce ji.

Při příštím předání asistoval Denise Dalibor, její nový partner. Ostatně jezdil s ní pro děti vždycky.

Dohoda Denisy a Dana o střídavé péči velmi rychle vzala za své. Předávání dětí fungovalo jen pár měsíců. Situaci zkomplikovala Denisa tím, že k sobě nastěhovala poměrně záhy po rozvodu přítele Dalibora. Byla ráda, že má rozvod za sebou a nadšeně se vrhla do nového vztahu. Přehlížela, že pro děti to byla další velká změna v krátkém čase. Začaly se víc cítit doma u táty. Tam bylo všechno při starém. Dan se hodně snažil a dětem se věnoval. Denisa si malovala novou šťastnou rodinu a doufala, že děti nebudou tátu časem potřebovat. Když byly u ní, trvala na tom, že budou všechno dělat dohromady s Daliborem. Nechtěla vidět, jak si děti přejí být jenom s ní.

Děti se začaly upínat k tátovi a při předávání od něj k Denise nechtěly jít. Denisa situaci přestala zvládat, vyhledala soukromého dětského psychologa. Tvrdila, že táta je přísný, dětmi manipuluje a ony se ho bojí. Chtěla, aby jí psychologka dala za pravdu a napsala k tomu vyjádření, se kterým zajde na sociálku. Na sociálce Denisa uvedla, že otec navádí děti proti ní a zdůraznila domácí násilí ve vztahu v minulosti.

Sociální pracovnice jí vysvětlila obvyklý postup a začala domlouvat společnou schůzku i s otcem. Denisa přišla ze schůzky rozladěná. Měla pocit, že jí sociální pracovnice nevěří. Společného setkání s Danem se bála, nevěřila mu. Doma se s Daliborem rozhodli najmout si advokáta známého svým tvrdým jednáním. Ten Denise napsal návrh na předběžné opatření na svěřeni dětí do její péče. Z jednání na OSPOD se Denisa na poslední chvíli omluvila. Dorazil jen našťvaný Dan, kterého doběla rozpálilo předběžné opatření. Soud ho nakonec zamítl, chtěl vrátit rodiče k jednacímú stolu. Oba rodiče ale začali spoléhat na své advokáty a poradenskou pomoc odmítají.

The background is a vibrant, abstract watercolor composition. It features a variety of colors including deep blues, bright greens, purples, reds, and pinks. The shapes are organic and fluid, with some circular forms and others that are more elongated or brush-stroke-like. The colors are layered and blended, creating a rich, textured effect. The overall style is artistic and expressive.

ERIKA & EMIL

Emil (43) se Erice (36) vždycky líbil. Charismatický tělocvikář učil na škole, kam krátce před třicítkou nastoupila jako češtinářka. Věřila na romantickou lásku, občas si uvědomovala, že je to možná následek všech velkých románových příběhů, které přečetla, a že to může být trochu nebezpečná iluze. Ale Emilovy pohledy a chlapecký úsměv ji okouzlovaly čím dál víc. Neváhala dlouho. Na varovná gesta od kolegyň nedala a s prvním rande souhlasila.

Také Emil mohl na Erice oči nechat. Je tak něžná, jemná, trošku plachá... Dobývat hezký holky s pár roztomilýma dioptriema na nose a knihama v podpaží, byl už od puberty jeho koníček. A tahle je navíc usměvavá a vstřícná.

Začali si spolu. Rozvedený učitel a mladá žena na jedné ze svých prvních pracovních štací. Velmi si rozuměli. S Emilem byla legrace, skvělej sex, jak se Erika svěřila kamarádce, a nevadilo mu zajít si s ní občas do kina nebo do divadla. Navíc neměl závazky, jeho předchozí manželství bylo krátké a bezdětné. „Byl to omyl,“ říkával o něm Emil, „ale pěkněj,“ dodával neodolatelně. A Erice se líbilo i to, že se svou ex Emil komunikuje v pohodě, že jí nic nezazlívá.

Jemu se zase zamlouvalo, že Erika je tolerantní, zbytečně se nevyptává a nerýpe. Není to žádná slepice. A kupodivu ji baví dívat se s ním na hokej. A co víc, i uprostřed opravování písemek je ochotná všeho nechat a vlézt si s ním do sprchy, když se on vrátí z kola.

Otěhotněla. Bylo jí zrovna třicet. „No tak jo, kotě, krásnej věk na dítě,“ přivítal to tenkrát zvesela a upřímně ji políbil, „koupíme postýlku. Ale nebude ti vadit, když se nevezmeme? Já už asi do manželství znova nechci.“ Erice to nevadilo. Byla ráda, že má doma milujícího chlapa a první... a zanedlouho i druhý přírůstek na cestě. Láska nepotřebuje štempl.

Děti byly ještě maličké, kluka a holčičku měli, když si začala všimnout zvláštních věcí. Vracel se z kola a už ji k sobě do sprchy nezval. „Dyt' máš plnej byt prcků, kotě, vyčkej ...“ odbýval ji

s lišáckým úsměvem. No jo, jenže když on ani tričko neměl propocené. „Už teď po čtyřicítce tolik nevydržím, holt, uvázala sis na krk starýho kořena,“ vtipkoval. Ale přitom vypadal líp a líp. A když byli s dětma v restauraci, servírka po něm tak divně koukala. „Cožpak se nemůžu podívat na hezkou ženskou? Dřív ti to nevadilo.“ „No ale právě. Tys jí tím pohledem uhýbal.“

Čas se valil. S dětmi vždycky pádí tak, že se člověk ani nestihá zastavit. Nemá moc času přemýšlet, je rád, když zajistí všechno, co má. A to oni oba dělali, pořád se spolu doma rádi scházeli, pořád se rádi objali, pořád se radovali ze společných chvil s mrňaty. Ale jakýsi klín už mezi nimi vězel. Věděla to ona a věděl to i on. A každá „zvláštní věc“, malá, nenápadná a vždy snadno vysvětlitelná hloupoučká okolnost, zarážela ten klín hloub a hloub.

Erika už nechodila do práce skoro pět let. Toužila se vrátit. Jako inteligentní mladá žena se chtěla uplatnit, ale hlavně se jí stýskalo po dospělých, a vlastně i po životě, který se měří také na jiné úseky než jen mezi domácí jídla, cesty na hřiště, koupání a uspávání. Jakmile byly malé tři, ukončila rodičovskou a nastoupila zpátky do školy.

A pak to šlo ráz na ráz. Ve škole ji přivítali srdečně, ale rozpačitě. Mladá kolegyně s aprobací zeměpis–tělesná výchova si ji prohlížela pátravě. Když si měly podat ruku, viditelně se ošívala. Ostatní podezřele mlčeli, ředitel si odkašlal. Emil u toho nebyl. Emil se vůbec ve škole Eriky stranil. Až se to jednou prostě provalilo. „Paní učitelko, a vy jste teda žena pana učitele na tělák?“ zeptala se jí přidrzlá osmačka přímo v hodině, „my jsme mysleli, že jeho žena je pančitelka Erlichová...“

Emil ani moc nezapíral. Zkusil to, ale rychle pochopil, že to nemá cenu. Stalo se to loni na lyžáku, přiznal. Neudržel se, ona je mladá, pěkná, on je jenom chlap. „Trvá to?“ Díval se jí do očí: „Ne.“ „Dobře.“

Erika se cítila zraněná. Dřív žila s podezřením, teď s jistotou. Ale je to rok, on se omluvil, slíbil... snad mu dokáže odpustit. Podstatné

je, že jako rodina fungují, milují své děti, mají rádi jeden druhého, tím si byla jistá.

Po půl roce relativního klidu je načapala v kabinetě u tělocvičny.

Emil a Erika kontaktovali OSPOD společně, a to proto, že se chtěli dohodnout na formě péče o jejich dvě děti – tehdy ještě malé, synovi bylo pět let, holčičce necelé čtyři. Od kolegů a kamarádů věděli, že se to takhle dělá. Erika zavolala na OSPOD a domluvila společnou schůzku. Byli téměř na všem domluveni.

Sdělili, že už několik měsíců nebydlí spolu, že emoce mezi nimi se z větší části uklidnily, a tak byli schopni se sejít v kavárně a své představy o tom, jak by mohla jejich rodina dál fungovat, si ujasnit. Chtějí jednat v zájmu dětí, které oba milují, a nedokážou si život bez nich představit. Také se domnívají, že dětem by kdokoli z rodičů chyběl, ani jeden z nich nechce děti o toho druhého připravit. Emil a Erika jsou pro nás příkladem osvícených rodičů, kteří jsou schopni vidět děti na prvním místě a být k sobě vzájemně tolerantní. Přestože pro Eriku nebylo jednoduché smířit se s Emilovou nevěrou, dokázala oddělit to, že Emil pro ni není dobrým partnerem, ale jako táta funguje výborně.

**HELENA
& HYNEK**

Helena (43) a Hynek (43) mají malou zavedenou PR agenturu. Pracují pro nejrůznější společnosti, jimž zajišťují známé jméno. Chce to zkušenosti, kontakty a hodně času. Ze začátku firmu i rodinu skutečně táhli oba. Byli mladí, měli hodně sil a dvě dcery dokázali zvládnou. Situace se změnila, když Helena s odstupem času otěhotněla potřetí. Narodila se malá Helenka. Čím dál víc práce a péče o děti připadlo na Helenu. Stejně tak to bylo i ve firmě. Hynek z pohodlně, vyhovovalo mu, že kormidlo zcela převzala Helena.

Dcery jsou už hodně samostatné, Hedvice je sedmnáct a Hance patnáct. Péči o malou Helenku často zajišťují samy. To ony ji odmalička vodí do jeslí a do školky, vyzvedávají ji a nakupují, Hedvika leccos uvaří. Na kroužky chodívaly velké holky spolu, aby to bylo jednodušší, malou ségru brávaly s sebou. Teď už jsou obě na střední, na výtvarku i sbor se vykašlaly. Ví to rodiče vůbec? Asi ne.

Máma je pořád v jednom kole. Absolvuje schůzky, domlouvá reklamu, produkuje akce, vymýšlí slogany. Po nocích píše propagační texty, vyřizuje maily a vede účetnictví. Táta se jim stará o počítače, techniku a o webové stránky. Občas se zvedne a dojede na poštu. Sedává ve svém pracovním koutě se sluchátky na uších, dcery ho občas přistihnou, jak hraje počítačové hry. Prostřední Hanka se k němu připojí a paří spolu.

Helena začíná být nespokojená a přestává si Hynka vážit.

Poslední kapkou pro ni bylo Hynkovo chování na srazu spolužáků. Všichni kamarádi z vejšky připadali Heleně takzvaně za vodou. Sama nedokázala myslet na nic jiného, než že je jich účet každý měsíc v kontokorentu. Že musí pořád všechno organizovat a Hynek jen čeká, až ona sežene kšefty, vymyslí strategii a v podstatě mu zadá práci, o kterou ho bude stejně pořád upomínat. Má na krku čtvrtý dítě, které se teď s pivem v ruce chlubí jejími zásluhami. Je strašně utahaná a nemá na sebe čas.

Po mejdanu se spolu strašně pohádali. Hynek vůbec nechápal, co se Heleně stalo. Ta šla tak daleko, že ho vyháněla z domova. No

jo, jenže ono to není tak jednoduché, vypadnout po dvaceti letech společného života, společného podnikání, společného majetku, a hlavně společných dětí. „Kam mam jít!?!“, rozčiloval se Hynek. Helena je pevně rozhodnutá. Už necouvne.

Hynek vzal notebook a pár věcí do sportovní tašky a odjel na chalupu. Alespoň tam něco udělá, práce venku ho docela baví. Nahodí stodolu. Počká, až to Helenu přejde.

Jenže nepřešlo. Místo toho mu předala žádost o rozvod. A sdělila mu, že očekává, že byt i chalupu vyklidí. „Já? Proč já?!“ „Protože je to všechno z mých peněz! Já je vydělala. Tak proto!“ „Je to společnej majetek, holčičko! A snad jsem se na tom taky podílel!“ „Možná tak z jedné desetiny. Jestli chceš, tak ti jí vyplatím.“

Počkal si, až Helena odjede s holkama k prarodičům, a zajel jí do domácí kanceláře odpojit počítače a síť. „Teď uvidíš, kdo je na kom závislej,“ liboval si. Když Helena našla vybrakovanou kancelář, vyměnila zámky a podala trestní oznámení. Poslala holky k tátovi a pověřila je, aby zjistily, kam schoval jejich techniku. Dcery nic nenašly. Zavolala mu. Řekl, že to dal frcu, neměl peníze. „Vidíš! Beze mě jsi nula! Ale ty počítače mi stejně zaplatíš!“

Mezitím, co se rodiče prali o majetek, soud schválil dohodu rodičů o svěřením dcer do péče matky.

Helena a Hynek se při jednání na OSPODu shodli, že dcery budou svěřeny do péče matky a s otcem se budou po domluvě vídat. Starší dcery chtěly jednoznačně zůstat u matky a Hynek to respektoval. Velké dcery si organizovaly návštěvy u táty samy, Helena je tam na víkend všechny odvezla. Mezi rodiči stále přetrvávaly majetkové spory a Helena dala starším dcerám úkol, aby našly a bez vědomí táty jí přivezly nějaké dokumenty. Dcery úkol splnily, ale táta zjistil, co udělaly a ošklivě se pohádali. Výsledkem bylo, že dcery přestaly k otci chodit úplně, nebraly mu ani telefon. Hynek se obrátil na OSPOD i na soud a chtěl se domoci svých práv, tedy vidět svoje děti.

Na prvním jednání soudu jim bylo nařízeno, aby oba navštívili poradenské pracoviště a pokusili se dojít k nějaké shodě. Utkvěli pracovníkům OSPODu v paměti tím, že rodičovský plán, který obdrželi na první schůzce, začali vyplňovat už na chodbě úřadu. Hlasitě se u toho pohádali a dva páry bot, s podpatky a bez, pak spěšně a rázně odešly každý jiným směrem. Když se dostavili na příští termín, každý si přinesl svou verzi plánu. Zcela odlišnou a svým způsobem demonstrativní. Tobě já v ničem neustoupím, bylo motto obou rodičů. Sociální pracovnice ještě před nimi vytočila telefonní číslo: „Můžu k vám objednat rozvádějí se manžele do poradny?“

Tak se Hynek s Helenou ocitli v Arkádě. Dva inteligentní lidé, nenávistně zabejčení proti sobě. Věnovali jsme mnoho času uvolňování vzájemného napětí, pokusům mluvit o tom, co jejich děti potřebují, metodám k dosažení smíru. Nic neobměkčilo rozhodnutou Helenu, rozkročenou nad společným majetkem, podnikáním i dětmi a odhodlanou to vše pro sebe jednou provždy uchránit. Nic nezviklalo Hynka, aby jí to bez boje přenechal. Po dvou měsících schůzek jsme se dohodli na jediném: spolupráci ukončíme a zprávu o tom odešleme OSPODu i soudu. Rodiče souhlasně kývali. Soud, ano soud. O to přesně stáli.

V tomto případě sehrál bohužel důležitou roli společný majetek, který Hynkovi a Heleně připadal důležitější než smírná komunikace zohledňující společné děti. V případě začala padat i trestní oznámení, rodiče byli u soudu jako doma. Spor, do něhož oba manželé přihazují polínka, stále hoří. Právní zástupci dostali od soudu za úkol domluvit se s rodiči a zakotvit základní body o výchově a vzájemné komunikaci do ujednání, které soudu doloží. V úspěch takové mediaci příliš nevěříme.

INKA & IVAN

Inženýrka Inka (44) a instalatér Ivan (37) se potkali na svahu. Je to už dávno. Inka přijela s partou přátel na hory, ačkoli se neuměla na lyže ani postavit. Po dvou dnech ji přestalo bavit sedět sama v hotelové kavárně a vyhlížet ostatní, až se nabaží kopců a sjedou za ní do doliny. Zapsala se do lyžařské školy!

Kurz vedl hezký mladý kluk s pronikavě modrýma očima, dokonalou postavou a jadrným vyjadřováním. „Zvedněte zadek, paní inženýrko, a zkuste to znova,“ hecoval ji ze sněhu, chechtal se a podával jí ruku. Ince se líbilo, že s ní takhle bezprostředně mluví, že se jí dotýká, že se jí dívá zpříma do očí. To nikdo jiný nedělá. Je jí třicet, pracuje v rozvojové agentuře jako zástupkyně ředitele, muži z jejího okolí jsou uhlazení a neosobní.

„Co děláte v létě?“ zeptala se jednou po výuce, když si odepínala lyže a instruktor ji přitom přidržoval za loket, aby sebou nesekla i na rovině. „Co děláte večer?“ odpověděl otázkou. Takové pozvání do tanečního baru se nedalo odmítnout.

„S instruktorem, ahá!“ dobírali si ji přátelé u večeře, „no tak se od něj koukej něco naučit!“ „Jo tak inženýrky se ti zachtělo,“ komentovali rande Ivanovi kámoši, když jim ji v hluku a lesku horského klubu představil. „No ale vona je pěkná...“

Inka se pod barevnými reflektory jen třpytila. Její světlé vlasy zářily, vysoká a štíhlá postava, co se vyloupila z oteplovaček, oslňovala. A hlavně: z tváře jí svítilo štěstí. Cítila se s Ivanem a jeho přáteli jako hvězda. Tady jí nikdo nepoklonkoval jako šéfové, tady ji obletovali jako ženu.

I když známosti z dovolené nemívají dlouhého trvání, Ivan a Inka, ty dva protiklady z lyžařské školy, spolu zůstali. „V létě opravuju kotle,“ řekl jí Ivan, „a ty můžu opravovat všude.“ A přestěhoval se za ní do města.

Její byt ho trochu zaskočil. Byl nákladný, elegantně zařízený. Taky se v něm nepočítalo s chlapem. Ale Inka byla fajn, udělala Ivanovi místo. Ze tří skříní dostal jednu. Na polici v koupelně přibyl jeho kartáček a do sklepa si strčil lyže a kolo. Víc toho nepotřeboval.

Začal pracovat jako údržbář. Ale podnik se zanedlouho rozhodl najmout externí firmu, a tak Ivan o místo přišel. Nastoupil do fabriky. Na směny za nula nula prd, jak říkal coby nekvalifikovaná pracovní síla. Ale byl skromný. Zvyklý vyjít s málem. A navíc, Inka vydělávala dost.

„Jsi se asi zbláznila!“ reagovali rodiče, když přišla s tím, že si chce Ivana vzít. „Dyť nic nemá! Nic není! A navíc je mladší!“ Inka je odbyla odmítavým gestem. „Dobře, tak se na to podívej rozumně. Inko, no tak. Teď jsi do něj zamilovaná, ale to přejde. A ten kluk ti přestane stačit! Copak ti to nedochází?“ „Chcete říct, že vy dva se už nemilujete? Mami? A tati, tobě máma nestačí, když je jenom účetní, zatímco ty náměstek?“ „To je něco jinýho.“ „To není nic jinýho. Prostě máte předsudky!“ „Dyť je i menší než ty, když si vezmeš podpatky,“ zaúpěla matka bezradně. „No dyť to říkám. Pitomý předsudky,“ ukončila hovor dcera.

Její biologické hodiny tikaly a její lidový partner voněl. Manželství Inky a Ivana bylo zpečetěno na rozkvetlém svahu a oslava v horské chatě byla báječná, upřímná a veselá. Jen rodiče novomanželky u toho jaksi nebyli...

Uplynuly roky. Chlapeček, který se tenkrát narodil, se teď už skoro vytahoval v muže. Bylo mu jedenáct, měl máminy plavé vlasy, vysokou a štíhlou tělesnou konstrukci i pronikavý intelekt, po tátovi zdědil široká ramena, šibalské oči a sportovní talent. Hrál tenis, lyžoval a do školy jezdil na skejtu. Domů nosil samé jedničky, aniž by se, kdy podíval do aktovky. Začínal koukat po holkách a ony po něm. Taky rodiče se v něm viděli.

Jeho mladšímu bráškovu byly teprve čtyři. Taky on se jako blondáček vyvedl po mámě, byl ale o poznání citlivější a lítal doma v soustředných kruzích jako letadýlko. Dával svým „krotitelům“ zabrat, ale byla s ním neobyčejná zábava a svou bezprostřední povahou vykupoval ty nadměrné dávky trpělivosti, které do něho ostatní museli investovat.

Děda a babička – i díky báječným vnukům – dávno kapitulovali. A Inka zase v mnohém dala za pravdu jim. Obhroublé způsoby

jejího muže ji čím dál tím víc iritovaly, štválo ji, že si s ním ani nemůže nikam vyjít – vždyť jak by ho mohla vzít s sebou na banket, burana, když on si odmítá vzít na sebe košili? Jak by ho představila – to je můj muž, dělník od pásu? Co by si tam asi tak s kým povídal? Sorry, vole, pušť mě taky k tý šunce?

Ivanovi vadilo, že se za něj jeho žena stydí. Že nad ním ohrnuje nos. Cožpak někoho má? Chodí domů z práce pozdě, na hory s ním a s klukama nejezdí, jeho vtipům se už skoro nesměje. A jako ženská? Pořád je pěkná, možná pěknější než dřív. Jenže v posteli si čte a na kuchyňskou linku sedá prach.

Najala si uklízečku, panský móresy. „To jsi líná tu vytřít? Stojí to akorát prachy!“ „Moje prachy, tak co je ti do toho!“ „To, že ses mě mohla aspoň zeptat.“ „Na co bych se tě ptala, dyť ti tu nepatří ani kachlička!“

Podpásovky, to Ivan neměl rád. Madam zapomíná, že to kvůli ní kdysi přišel do města, kvůli ní vzal práci, kterou vůbec nechtěl dělat. Zrovna tuhle to povídal ve fabrice kantýnský. Že by chtěl lézt po horách, že by se chtěl podívat do Nepálu. Dívala se na něj tak hezky... Přinesla mu příště domácí buchty, že pryč na cestu...

Ivanovi to šlo hlavou víc a víc. Že se trhne. Než mu bude čtyřicet, měl by něco udělat, vždyť takhle on přece žít nechce. Schází mu vzduch, schází mu svoboda, schází mu úcta. Ale schází mu taky peníze!

Když mu usměvavá kantýnská po pár měsících řekla, prodávat chlebičky můžu všude, pochopil, že s touhle prostou holkou do nepohody získává novou šanci. Tak, jak to pro něj bylo typické, neotálel a doma to na Inku vybalil. Cítila se zaskočená. Nespokojená ve vztahu je přece ona! Ani ve snu by ji nenapadlo, že... že by ji Ivan mohl VYMĚNIT!

Několik týdnů to rozdýchávala, zlobila se, nekomunikovala. Tolik let ho prakticky živí! Takovej nevďěk! Na druhou stranu, promlouvala k ní druhá polovina jí samé, přiznej si, že už tě dávno nebavil, že s ním v životě vlastně nepočítáš. Že je ti přítěží. Žes ho

už měla jen na fyzický práce. Že to od tebe taky nebylo fér ... „OK,“ nechala se tedy slyšet, „jak to uděláme?“

Manželé Ivan a Inka se dostavili do kanceláře OSPODu poté, co Ivan podal žádost o rozvod a soud určil OSPOD opatrovníkem jejich dětí. Rodiče byli téměř na všem domluveni, už v návrhu samém otec uvedl, že souhlasí, aby děti byly svěřeny do výhradní péče matky. S tím, že pracuje na směny a nedokázal by se o ně každodenně starat. Z rozhovoru vyplynulo, že otec nevyklučuje ani to, že se v horizontu měsíců či let odstěhuje na venkov. A že by si velmi rád bral děti na víkendy a na prázdniny, protože se chce výhledově vrátit ke své práci lyžařského instruktora a hodlá si dodělat zkoušky horského průvodce. Pro děti je to atraktivní, oba kluci milují pohyb, bude je to bavit.

To matka nevyklučuje. Upozorňuje ale, že děti mají své aktivity ve městě, starší syn intenzivně sportuje, tenis a závodní lyžování něco stojí, a oni, rodiče, nejsou dohodnuti na výživném. Oba se ptají, jak to vlastně s výživným chodí, ukazuje se, že mají velmi odlišné představy. Sociální pracovnice jim je pomáhá ujasnit, vysvětluje jim obvyklý způsob určování výživného. Otec si představoval nižší částku, než kterou se dovídá od sociální pracovnice. Nicméně se rodiče na výši výživného dokázali dohodnout s tím, že mimořádné částky za sportovní vybavení si budou muset pokaždé domlouvat.

Dalším tématem, na kterém nebyli Ivan a Inka zatím domluveni bylo sdělení jejich synům o probíhajícím rozchodu rodičů. Synové sice zaregistrovali, že se něco děje. Starší syn se ironicky matky ptal, jestli ho čekají nějaké změny. Ani jednomu z rodičů se do toho nechce, bojí se reakce dětí. „Nějak nevíme, jak do toho,“ přiznávají rodiče, dokonce přicházejí s nápadem, že by „to“ mohl dětem nějak opatrně sdělit někdo třetí. Sociální pracovnice nabízí jiný úhel pohledu. Rodiče jsou pro děti ti nejbližší lidé a o rozchodu by se měly dozvědět od nich. Pracovnice oceňuje oba rodiče, jak se dosud dokázali o všem domluvit a dodává jim sebevědomí do povídání s dětmi. Je třeba najít společný čas, klidnou chvíli, a říct vše dětem jemně, a přitom pevně.

Můžete začít tím, radí sociální pracovníce, že děti určitě znají ze svého okolí někoho, jehož rodiče nežijí spolu. Vy jste se také rozhodli žít každý zvlášť, ale to neznamená, že by vaši synové ztratili domov. Naopak, budou mít domovy dva. A v obou na ně budou čekat lidé, kteří je mají rádi. Zdůrazněte chlapcům to, že je milujete a že se rozhodně nerozcházíte kvůli nim. Uděláte všechno pro to, abyste jim situaci ulehčili. Tatínek se sice odstěhuje, ale bude bydlet blízko a bude vás brát o víkendu na hory, tak, jak to máte rádi. Počkejte na reakci dětí, dejte jim prostor. Počítejte s tím, že reakce může být jakákoliv. A tu reakci přijměte. Nenechte děti vstupovat mezi vás, vyjednávat nebo vydírat. Buďte chápaví, ale neoblomní.

Tento velký úkol Inka a Ivan zvládli. Druhá schůzka byla velmi krátká, dohoda rodičů byla odeslána k soudu.

Vydal

Prostor pro sociální práci, z.s.,
Husovo náměstí 2/24, 397 01 Písek

Autoři

Oldřich Matoušek, PhDr. Doc.
PhDr. Sylva Hönigová

Spolupracovníci

Mgr. Eva Kadlčáková
Bc. Klára Šafaříková
Mgr. Andrea Veselá Vondrášková
a kolektiv spolupracovníků

Ilustrace, grafická úprava a sazba

Jenda Neuwirth

Tisk

HERBIA spol. s r.o.

